

A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet

**REGISTRATION EVALUATION AUTHORISATION
AND RESTRICTION OF CHEMICALS (REACH)**

FELHASZNÁLÓKNAK

KÉSZÍTETTE: DR. PÉNZES CSANÁD BOTOND

DÁTUM: BUDAPEST, 2017. MÁJUS 11.

Mi is a REACH?

2

Registration – **R** (regisztráció)
Evaluation – **E** (értékelés)
Authorisation and Restriction of Chemicals – **A** (engedélyezés és korlátozás)
– **CH** (vegyszerek)

- Közösségi rendelet – minden EU tagállamban közvetlenül alkalmazandó – folyamatos bevezetése 2007-2017 - teljes érvényű
- Számos korábbi, nem hatékony jogszabályt felvált, de nem helyettesíti az ágazati jogszabályokat
- A rendelet megköveteli az **1 tonna/év**-nél nagyobb mennyiségben gyártott, EU-n kívülről importált anyagok regisztrálását jogi személyenként.

REACH rendelet célja

3

- **Egészségügyi- környezeti kockázatok csökkentése**
- **Biztonsági adatlapok kísérleti a adatokkal történő feltöltése, elősegítve az alternatív – állatkísérletektől független- módszerek használatát**
- **Információ előkészítése a CLP rendelethez, ami a veszélyes összetevőket tartalmazó anyagok címkézésére vonatkozik**
- **EU-n kívüli piaccal szembeni védelem, egységes EU-s piac létrehozása**
- **Innováció és versenyképesség elősegítése**
- **Létrehozta az Európai Vegyianyag-ügynökséget**

Felelőségek

4

- Információk továbbítása a szállítói láncban
A szállítói lánc egészének felelőssége
- Továbbfelhasználók is érintettek és felelősek!
- Hatósági feladatok megjelenése: Értékelés
- Engedélyezés – DE! Engedélyezési kérelmet az iparnak kell elkészíteni
- Korlátozás

A szabályozás megértéséhez szükséges fogalmak 1

5

- **Anyag (Substance): CAS száma van** (Természetes állapotban előforduló vagy gyártási folyamatból származó kémiai elem és vegyületei)
  - kémiai átalakulásból jön létre pl: aceton
  - természetből választódik ki pl:nyersolajfrakció
  - visszanyerésből jön létre pl:regenerált oldószer
- **REACH rendeletben 3 fajta anyag lehetséges:**
  - egy összetevőjű anyagok
  - több összetevőjű anyagok
  - UVCB anyagok

REGISZTRÁLNI CSAK ANYAGOT LEHET!
Az anyagnak van CAS száma és/vagy EC száma

A szabályozás megértéséhez szükséges fogalmak 2

6

Anyagok:

- **Egy összetevőjű anyag**
  - (a fő összetevő az anyagnak legalább 80%-át teszi ki.)
- **Több összetevőjű anyag**
  - (a fő összetevők mindegyike 10% és 80% közötti arányban van jelen.)
- **UVCB anyag**
  - (Az UVCB rövidítés ismeretlen szerkezetű vagy változó összetételű, komplex reakcióban keletkezett vagy biológiai eredetű anyagokat takar.)

A szabályozás megértéséhez szükséges fogalmak 3

7

Rendszerek:

- **Keverék = készítmény**

- A kettő vagy több anyagot tartalmazó keverék vagy oldat, mely komponensekből áll, amit tudatosan hozunk össze
- pl. habarcs, olajkeverék, festék

A keveréknek nincs CAS száma csak a komponenseinek

- **Árucikk**

- (Olyan tárgy, amely az előállítás során a funkcióját a kémiai összetételnél nagyobb mértékben meghatározó különleges formát, felületet vagy alakot kap.)
- Eszközök, tárgyak, melyeket darabra mérnek
pl. porcelán tányér, kerámia gyertyatartó

Az árucikknek nincs CAS száma

Továbbfelhasználók (végfelhasználók) 1

8

- Expozíciós biztonsági adatlapok (eSDS) alkalmazása
- Szállító tájékoztatása az ajánlott kockázatkezelési intézkedésekről
- Lehetőség van saját kémiai biztonsági jelentés készítésére (CSR) és jelentést tenni az ECHA felé
- Ha Ön különös aggodalomra okot adó anyagot (*jelöltlistás anyagot*) épít be egy árucikkbe, a REACH 33. cikke alapján információkat kell biztosítania vevői számára.

Továbbfelhasználók (keverék) 2

- Anyagát vagy keverékét a forgalomba hozatal előtt a **CLP-rendelet**tel összhangban kell osztályoznia, címkéznie és csomagolnia (CLP 4. cikk).
- A **biztonsági adatlapot (SDS)** vagy egyéb információkat kell biztosítani vevőinek, hogy lehetővé tegye számukra az Ön által szállított anyagok vagy keverékek biztonságos felhasználását. Ez magában foglalja a keverék egyes összetevőire vonatkozó információk vevők számára, megfelelő módon történő továbbítását (amelyeket szállítóitól kapott meg).
- **Nincs szükség biztonsági adatlap átadására, ha** a lakossági felhasználás számára rendelkezésre bocsátott veszélyes anyagokat vagy keverékeket elégséges információval együtt szállítják .
Ha azonban egy továbbfelhasználó vagy forgalmazó biztonsági adatlapot igényel, biztosítani kell azt.

Biztonsági adatlapok 1

10

- A biztonsági adatlapok (SDS) biztosítják a vegyi anyagok felhasználói számára a szükséges információkat, amelyek segítik őket az emberi egészség és a környezet védelmében.
- A biztonsági adatlap a **következőket tartalmazza:**
  - a szállító adatai;
  - a vegyi anyag azonosítása és az összetételére vonatkozó előírt adatok, ideértve a REACH regisztrációs számot (ha az anyagot regisztrálták) és az anyag fő technikai funkcióit és felhasználásait;
  - a veszélyességi osztályozásra és a címkézésre vonatkozó információk, valamint az emberi egészségre és a környezetre vonatkozó expozíciós küszöbértékek;
  - a kezelésre és tárolásra vonatkozó tanácsok, valamint az expozíció ellenőrzésére szolgáló intézkedések;
  - elsősegély-nyújtási, tűzvédelmi és a biztonságos szállítással kapcsolatos intézkedések; ártalmatlanítási és vészhelyzeti intézkedések;
  - az anyag vagy keverék alapvető fizikai és kémiai tulajdonságai (pl. vízben való oldhatóság, gőznyomás, biolebonthatóság), köztük a stabilitásra és a reakciókészségre vonatkozó információk; ezenfelül részletes toxikológiai és ökológiai információk; valamint
  - a szabályozással kapcsolatos vonatkozó információk. Ez kiterjed arra, hogy a REACH-regisztráció részeként készült-e kémiai biztonsági értékelés, és hogy az anyag a REACH alapján engedélyköteles vagy korlátozás hatálya alá tartozik-e. A biztonsági adatlap formátumát és tartalmát a REACH határozza meg.

Biztonsági adatlapok 2

11

- **Mikor kell biztonsági adatlap?
veszélyes anyagok és veszélyes keverékek esetén**
  - REACH 31. (1), (3) és (4)
- **Kinek kell készíteni?**
  - Szállítónak: Gyártó, importőr, továbbfelhasználó, forgalmazó
- **Formai követelmény**
  - Azon tagállam hivatalos nyelvén, ahol forgalomba hozzák az anyagot, vagy a keveréket – **a nyelvi megfelelésért az adott tagállamban forgalomba hozó felelős!**
  - Mind a 16 szakasz értelemszerűen ki legyen töltve!
  - Expozíciós forgatókönyv, ami a kémiai biztonsági értékelés része a regisztráció során

Biztonsági adatlapok 3

12

- **Tartalmi követelmények**
  - Kémiai biztonsági értékeléssel való összhang (ha kell értékelést csinálni 10 t/év felett veszélyes anyagoknál) – az értékelés készítésére kötelezett felelős érte, akárcsak az expozíciós forgatókönyvért !
- **Átadással kapcsolatos követelmények**
  - Kinek?
  - Az átvevőnek
(továbbfelhasználó vagy forgalmazó, de fogyasztónak nem kell)
- **Hogyan?**
  - Kérés nélkül
  - Ingyenesen, papíron vagy elektronikusan
  - Át kell adni – nem elég elérhetővé tenni!
- **Mikor?**
  - Első szállítással egyidejűleg

Biztonsági adatlapok 4

13

- **Frissítési kötelezettség**
  - Se rendszeres se időszakos kötelezettség nincs
  - DE! Haladéktalan aktualizálás **HA**
    - ✦ Új információ van, ami hatással lehet a kockázatkezelési intézkedésekre;
    - ✦ Új veszélyességi adatok állnak rendelkezésre (pl. új osztályozás);
    - ✦ Engedélyt megadták vagy elutasították (engedélyköteles anyag esetén);
    - ✦ Korlátozás szabtak meg az anyagra.
  - Bármilyen aktualizálás után a regisztrációs számot fel kell tüntetni
  - **A frissített adatlapot mindenkinek meg kell küldeni**, akit a megelőző 12 hónapban elláttak az érintett anyaggal vagy készítménnyel

Címkézés (CLP) rendelet

14

Classification

– **C** (osztályozás)

Labelling

– **L** (címkézés)

Packaging

– **P** (csomagolás)

- **Közösségi rendelet – minden EU tagállamban közvetlenül alkalmazandó – folyamatos bevezetése 2009-2015-teljes érvényű**
- **Összhangban van a Globális Harmonizált Rendszerrel (GHS), mely ENSZ által 2002-ben létrehozott szabályozás**

CLP célja

15

- **Kémiai biztonság**
(Biztonsági adatlap rövidített megjelenítése)
- **Szállítással való konzisztencia**
- **Új figyelmeztető (H) mondatok**
- **Új óvintézkedésre vonatkozó (P) mondatok**
- **Új veszélypiktogramok**

Új mondatok és piktogramok

16

• H mondat kategóriák

- Robbanóanyagok
- Tűzveszélyes anyagok
- Önreaktív, -gyulladó anyagok
- Oxidáló anyagok
- Toxicitást okozó anyagok
- Bőrmarás, irritációt okozó anyagok
- Szenzibilizációt okozó anyagok
- Csírasejt-mutagenitást okozó a.
- Rákkeltő anyagok
- Vizi környezetre veszélyes anyagok

• P mondat kategóriák

- Megelőzés
- Elhárító intézkedés
- Tárolás
- Elhelyezés hulladékként

Összefoglalás

17

- Biztonsági adatlapot (SDS) a gyártó vagy EU-ba importáló importőrnek kell elkészíteni
- Az SDS és a veszélyt jelző címke nemzeti nyelvre történő fordításáért az adott országban lévő forgalmazó a felelős
- A veszélyt jelző címke tartalmi részét az SDS tartalmazza

Hasznos linkek

18

- **„Ügynökség” (ECHA): Európai Vegyianyag-ügynökség**
  - *Helsinkiben van a székhelye*
  - <http://echa.europa.eu/hu/>
- **REACH rendelet útmutatók**
  - <https://echa.europa.eu/hu/guidance-documents/guidance-on-reach>
- **Biztonsági adatlap**
  - <https://echa.europa.eu/hu/use-chemicals-safely-at-work/read-the-safety-data-sheets>
  - https://echa.europa.eu/documents/10162/22786913/sds_es_guide_hu.pdf/4fd1d0dc-f1c4-1c8a-5bd7-92bb92826ef2
- **CLP rendelet**
  - <https://echa.europa.eu/hu/regulations/clp/legislation>